

- Manda ve himaye fikri **ilk kez Erzurum** Kongresinde reddedildi. **Son Kez Sivas** Kongresinde.
- Ulusal egemenlik ilk kez **Amasya Genelgesinde** bahsedildi.
- Osmanlının kuzey Afrika da son kaybettiği toprak **Uşi Anlaşması** ile oldu. (İtalya)
- Mustafa Kemal 1. Dünya Savaşında Kafkas, Suriye-Filistin ve Çanakkale’de savaşmıştır.
- Balkan Savaşı sonrası Osmanlı Bulgaristan arasında **İstanbul Anlaşması** imzalandı.
- **Uşi İtalya** ile imzalandı 12 ada ve Afrikanın kuzeyi verildi.
- Balkan savaşı sonrası Bulgaristan ve Balkan ülkeleri **Bükreş**, Yunanistan ile **Atina Anlaşması** imzalandı.
- 30 Ekim 1918 Mondros İşgallere zemin hazırladı.
- Osmanlının Kafkasya ve Kanal **taarruz amaçlı** cepheleridir.
- Osmanlı Çanakkale, Irak-Hicaz ve Yemen Suriye **savunma amaçlı** cephelerdir.
- Osmanlının Galiçya, Romanya Makedonya **müttefiklere yardım** cepheleridir.
- Mondros sonrası **ilk işgal Musul** İngilizlerce.
- 1. Dünya savaşı Osmanlı **ilk cephesi** Kafkasyadır.
- Toplanması açısından yöresel, kararlar açısından ulusal kongre **Erzurum Kongresi**.
- **Tehcir Kanunu** 1915 Ermeni, Suriye Lübnan zorunlu göçe tabi tutuldu.
- Savaş sırasında **İtalya taraf** değiştirmiştir.
- Savaşın süresini **ABD** kısalttı.
- Savaş sırasında **Rusya rejim** değiştirdi.
- Anadolunun işgaline yasal zemin düzenleyen anlaşma **Mondros**
- 1. Dünya savaşı sonrası **parçalanımlar Rusya, Avusturya, Macaristan, Almanya**
- Savaş sonrası **kurulanlar : Letonya, Estonya, Litvanya, Avusturya, Macaristan, Çekoslavya, Yugoslavya, Polonya.**
- Milli mücadelenin haklılığını ortaya koyan **ilk uluslararası belge Amiral Bristol** Raporu.
- Mustafa Kemal görevinden ayrılınca **ilk Erzurum Kongresini** yaptı.
- Milli mücadeleye **evrensellik kazandıran Amasya Genelgesidir.**
- **Sakarya muhaberesi sonrası 13 ekim 1921 Kars anlaşması** imzalandı. (Ermenistan-Gürcistan-Azerbaycan)
- Doğu cephesi **Brest Litovsk** anlaşması ile kapandı. Osmanlı –Rusya arasında. Rusya çekildi.
- Tekalefi Milliye emirleri meclis onayı olmadan silah giyecek taşıt asker ihtiyacı için çıkarıldı.
- **Hakimiyeti Milliye TBMM** hükümetinin yarı resmi yayın organı haline gelmiş.
- TBMM **düzenli ordu ilk batı cephesinde** mücadele etti.
- **TBMM varlığını Gümrü Anlaşması ile ilk kez Ermenistan tanıdı.**
- Kurtuluş savaşı sonrası **Fransa Zonguldak**ı boşalttı.
- İstanbul ve Boğazlar TBMM idaresine **Mudanya Ateşkesi** ile bırakıldı.
- Kurtuluş savaşında **İtalya** ile savaşılmadı.
- **Sevr 10 Ağustos 1920** (1 Dünya Savaşı sonrası itilaf devletleri ile) (Meclis onayı yok hukuken geçerli değil)
- Laiklik ilkesi anayasaya 1937 yılında girdi.
- Eğitim ile ilgili kongre **Maarif Kongresi** (Kütahya Eskişehir savaşları devam ederken)
- Osmanlının Mondros ile işgale tepkisiz kalması ile **Kuvayi Milliye kuruldu.**
- İstiklal Marşını ilk kez **Hamdullah Suphi Tanrıöver** okudu. (Maarif vekili)
- İstanbul Hükümeti TBMM siyasi varlığını ilk kez **Bilecik Görüşmelerinde** tanıdı.

- 1. TBMM tek inkılap saltanatın kaldırılması.
- **Mudanya Ateşkesi 11 Ekim 1922** (İstanbul, boğazlar, doğu Trakya alındı)
- Medeni Kanun 17 Şubat 1926
- İtilaf devletleri **Misaki Milli sonrası istanbulu** işgal etti.
- Anayasanın dili **öz Türkçe 1945** Anayasası ile.
- Saltanat 1 Kasım 1922 kaldırıldı.
- Londra Konferansının sonuçsuz kalması sonrası II. İnönü muhaberesi yapıldı.
- İlk uygulanan Atatürk ilkesi **Milliyetçilik**.
- **Tek Dereceli seçim** 1946 yılında geçildi.
- Kadınların belediye seçimine katılması **1930** yılında.
- Suriye sınırı Ankara Anlaşması ile belirlendi. (20 Ekim 1921)
- Düzenli ordunun **ilk yenilgisi Kütahya Eskişehir**
- Şeriye Vekaleti yerine **Diyanet İşleri Başkanlığı** kuruldu.
- **Devletin Dini İslamdır** Anayasadan 1928 yılında çıkarıldı.
- **Ankara Başkent** olması 13 Ekim 1923
- Lozan Barış Anlaşmasını **II TBMM** imzaladı.
- 1937 İsmet İnönü İstifa sonrası **Celal Bayar Başbakan** oldu.
- **Çok partili ilk seçim** 1946
- Bozkurt ve Fransız Gemisi İstanbul'da çarpışması sonrası **Kabotaj Kanunu** çıkarıldı.
- Seçimde **ilk gizli oy 1950** yılında kullanıldı.
- **1950 Demokrat parti** iktidarı olarak el değiştirdi.
- Atatürk ilkeleri anayasada 1937 yılında yer aldı.
- 1928 devletin dini islamdır 1924 anayasasına eklendi.
- 1924 anayasası Ankara başkent maddesi yer aldı.
- **Atatürk dönemi başbakanlar** : İsmet İnönü, Ali Fethi Okyar. Celal Bayar.
- Nutuk gelirleri **Türk Hava Kurumuna** bağışlandı.
- Türkiye'nin ilk kadın muhtarı **Gül hanım**.
- 1926 Türk ceza Kanunu **İtalya**'dan.
- 1926 Türk Ticaret Kanunu **Almanya**'dan.
- 1929 Deniz Ticaret Kanunu **Almanya**'dan.
- 1929 İcra İflas Kanunu **İsviçre**'den.
- Kadınlara 1930 **Belediye seçimlerine**, 1933 **Muhtar seçimlerine** 1934 **milletvekili seçilme** hakkı verildi.
- **Semiha Berksoy** ilk kadın opera, **Sabiha Gökçen** ilk kadın pilot, **Keriman Halis Dünya güzeli**, **Gül Hanım** ilk muhtar.
- Şeyh Sait Ayaklanması **rejime karşı** çıktı. 1925
- Bursa olayı **Nakşibendi tarikatı** Ezan Türkçe okunması sonrası. 1933
- Hatay'ın Türk olmasını Atatürk göremedi.
- **Uluslar arası birlik** için tatil Pazar gününe alındı yeni rakam ölçüleri kabul edildi.
- **Yabancı okullar meselesi** iç mesele olarak görülmüş dışarıdan müdahale kabul edilmemiş.
- Adalet Bakanı Mahmut Esat Bey **Bozkurt kazası davasında** temsil etti.
- Türkiye dış politikada en çok **İngiltere** ile sorun yaşadı.
- **Mondros sonrası istanbulu işgal edenler**. Fransa, İngiltere, Rusya, İtalya
- **1926 Ankara anlaşması** ile Musul kaybedildi.
- 1932 **Milletler Cemiyeti**, 1934 **Balkan Antantı**, 1936 **Akdeniz Paktı**na girdik.

- 1939 Hatay Anavatana katıldığında Hatay Cumhurbaşkanı **Tayfur Sökmen** Başbakan **Abdurrahman Melek**.
- 1. Dünya Savaşı **Gizli Anlaşmalar** Versay Almanya / Avusturya Sen Jermen / Macaristan Triyanon / Bulgaristan Nöyyi / Osmanlı Sevr
- Kuvayi Milliye **İlk silahlı direniş Hatay Dörttyolda Fransızlara** karşı oldu.
- Erzurum Kongresi **toplanma yerel kararlar ulusaldır**.
- **Misakı Milli kararları ile vatanın sınırları** belirlendi 28 Ocak 1920
- Misakı milli kararları sonrası İstanbul Mondros 7 nci maddeye istinaden işgal edildi.
- TBMM Ermeni arasında **Gümrü ilk siyasi başarı**.
- Sakarya savaşı sonrası **Fransızlarla Ankara Anlaşması** yapıldı. **Bugünkü Suriye sınırı** çizildi.
- Türkiye devletini **ilk tanıyan Ankara** anlaşması ile **Fransızlar** oldu.
- **Düzenli ordunun ilk zaferi** 1. İnönü.
- 8 Ağustos 1921 **Tekalifi Milli Emirleri** (silah cephane yiyecek giyecek temini)
- Mustafa Kemale **Sakarya savaşı sonrası gazilik ve Mareşallik** rütbesi verildi.
- Mudanya Ateşkesi ile milli mücadele savaşı sona erdi. Boğazlar, İstanbul Doğu Trakya savaşımadan kurtarıldı. Mondros hükümsüz oldu.
- **Milli Cemiyetler Kurulması fikri** Paris Konferansında yer aldı.
- **Çok Partili hayata geçiş ilk parti** Terakkiperver Cumhuriyet Fırkası Kazım Karabekir, Rauf Orbay A Fuat cebesoy)
- **Mustafa Kemalın Okuduğu okullar:** Mahalle Mektebi, Şemsi Efendi Okulu, Selanik Mülkiye Rüştüyesi, Selanik Askeri Rüştüyesi (kemal adını aldı) Manastır Askeri İdadisi, İstanbul Hap Okulu, Harp Akademisi.
- **Mustafa Kemalın Eserleri :** Nutuk, Vatandaş İçin Medeni Bilgiler, Geometri Kitabı, Cumalı Ordugahı, Zabit ve Kumandan ile Hasbıhal.
- **Siz orada yalnız düşmanı değil milletin makus talihini yendiniz** (II. İnönü sonrası telgrafta söyledi)
- **Hattı Müdafaa yoktur. Sathı Müdafaa vardır.** Sakarya savaşında.
- **Ben size taarruz emretmiyorum ölmeyi emrediyorum.** Çanakkale Savaşı.
- **İlk hedefiniz Akdenizdir.** Baş Komutanlık Meydan Muharebesi.
- **Osmanlı da Hükümet Darbesi :** Babı Ali Baskını
- I. Balkan savaşında en çok toprak Bulgaristana verildi.
- I. Balkan Savaşında Osmanlı Romanya ile savaşmadı.
- Osmanlıcılık ve İslamcılık Milliyetçilik karşısında zayıfladı.
- Doğu Anadolu'da Ermeni Devleti kurmak isteyen Hınçak Taşnak Cemiyeti.
- Atatürk'ün okudu okullar:
 - **Selanik** (Mahalle Mektebi, Şemsi Efendi Okulu, Selanik Mülkiye Rüştüyesi, Selanik Askeri Rüştüyesi
 - Manastır Askeri İdadisi **Makedonya**
 - **İstanbul :** Harp Okulu, Harp Akademisi
- Taarruz Cepheleri K – K **Kafkas Kanal**
- **Usi Anlaşması** ile Trablusgarp ve Bingazi İtalyaya bırakıldı.
- II. Balkan savaşı sonrası **Bükreş Anlaşması** imzalandı

- Balkan savaşı sonrası Batı Trakya Türklerinin durumu devam ediyor.
- **Alsas Loren** Almanya Fransa arasındaki mücadeledir.
- 1. Dünya savaşı sonrasında **ümmeçilik** önemini kaybetmiştir.
- Uçağın ilk kullanıldığı savaş **Trablusgarp**.
- I. Balkan harbinde karlı, II balkan harbinde zararlı çıkan ülke **Bulgaristan**.
- I Dünya savaşında Osmanlı İngiltere **Kanal. Irak, Suriye cephesinde** savaştı.
- Mekke ve Medine 1. Dünya savaşı sonrası kaybedildi.
- İtalya **Londra Anlaşması** ile taraf değiştirdi.
- Yunanlıların İzmir'i işgali **Paris Barış Konferansında** karar verildi.
- Kuvayi Milliye Yunanlılara karşı ilk kez kuruldu. (ilk tabiri **Milli Kongre Cemiyetinde** kuruldu)
- **Vilayeti Sitte** Şehirleri : Erzurum Elazığ Van. Diyarbakır Sivas
- Mondros sonrası **ilk direniş Dörttyolda** yapıldı.
- Batı Anadolu yunan direniş merkezi **Balıkesir** oldu.
- Hasan Tahsinin adı **Osman Recep Nevren**.
- Lehimize yayınlanan rapor **General Milne**.
- **Kuvayi Milliye Komutanları** Demirci Mehmet, Halil Efe, İpsiz Recep.
- **Temsil heyetinin ilk kez kurulacağı** Amasya Genelgesinde açıklandı.
- **Ulusal Egemenlik yönetimine geçileceği ilk** Amasya Genelgesinde açıklandı.
- Lozan Anlaşması ile **Boğazlar, Hatay ve Musul sorunu çözülemedi**
- 1 İnönü zaferi Rusya ile Moskava anlaşması yapılmasında etkili oldu.
- TBMM ile Osmanlı birlikte **Londra Konferasına** katıldı.
- Vatanın kurtuluşunun padişaha sıkı sıkı uymakla olacağını **Sulh ve Selameti Osmaniye** savundu.
- Azınlıklar tarafından kurulan cemiyetler
 - **Etniki Eteryia** ; Yunanistan bağımsızlığı için
 - **Mavri Mira** : Yunanistanı kurmak Bizans'ı canlandırmak için
 - **Pontus Rum** : Trabzon rum imparatorluğunu kurmak için
 - **Hınçak** : Ermeni bağımsızlığı için.
- Anadolu Kadınları Müdafaa-i Hukuk Cemiyetini **Melek Reşit** kurdu.
- Şart Vilayeti Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti: **Vatan, Hadisat, Albayrak gazetesini** çıkardı.
- **Ermenilerle mücadele** eden cemiyetler : Kilikyalılar, Şark Vilayeti Müdafaa-i Hukuk Cemiyeti
- **Milli Kongre Cemiyet**: Misaki milli de etkili oldu. Esat Işık kurdu. Cemiyetleri tek çatı altında toplamak istedi.
- Yararlı cemiyetlere en fazla zararı **Hürriyet İtila Fırkası** verdi.
- **Halide Edip Adıvar** Wilson Prensipleri Cemiyeti fikirlerini benimsedi.
- Kurtuluşun yeni Türk devleti ile olacağını Trakya Paşaeli Cemiyeti açıkladı.
- **Yararlı Cemiyetler** : Trakya Paşaeli, İzmir Müdafaa-i Hukuk, Trabzon Muhafaza, Doğu Anadolu ve Müdafaa-i Hukuk, Anadolu ve Rumeli Müdafai hukuk cemiyetleri.
- Erzurum Kongresine **Mardinden** delege katılmadı.
- **Erzurum Kongresinin toplanmasında** Doğu Anadolu Müdafai Hukuk Cemiyeti ve Trabzon Müdafai Hukuk Cemiyeti etkili oldu.
- **Yeni hükümetin kurulması** Erzurum ve Amasya Kongresinde bahsedildi.
- **Temsil Heyeti** Erzurum Kongresinde oluşturuldu. (Vurgu Amasya Genelgesinde yapıldı.)
- Milli sınırlardan ilk Erzurum Kongresinde bahsedildi.

- Misaki Milli kabulü ile **İstanbul işgal** edildi.
 - **Ulusal Egemenlik** TBMM kurulması ile sağlandı.
 - Ali Rıza Paşa Hükümeti Amasya görüşmelerine katıldı.
 - **Ali Galip + Muhittin Paşa** Sivas Kongresini engellemeye çalıştı.
 - M Kemal, Bekir Sami bey, Rauf Bey **Amasya Görüşmelerine** katıldı.
 - Misaki milli kararlarının alınmasında Felahı Vatan etkili oldu.
 - İstiklal marşı ilk yayınlanan gazete **Açıksöz**
 - Latif harfleri ile basılan ilk gazete **Mardin**
 - TBMM ye karşı çıkanları bilgilendirmek için kurulan heyet **İrşad**
 - Osmanlının son imzaladığı anlaşma **Sevr**
 - İngiliz destekli Mardin ve çevresinde çıkan ayaklanma **Ali Batı Ayaklanması**
 - Hattı Müdafaa yoktur, Sathı müdafaa vardır (**Sakarya savaşında**) söylendi.
 - **İlk Muhalefet Partisi** Terakki Perver Cumhuriyet Fırkası
 - 1. Beş yıllık kalkınma planı- **1934 – 1939**
 - Atatürk İlkeleri 1937 yılında Anayasaya girdi.
 - **Batı Cephesi komutanları** İsmet İnönü, Ali Fuat Cebesoy
 - Milli Mücadele sırasında **elçilik açan ülke** Gürcistan
 - **Türkiye tabiri** ilk Gümrü anlaşmasında kullanıldı.
 - **TBMM ilk temsil** konferansı Londra
 - **İstiklal Marşı İlk bestecisi** Ali Rıfat Çağatay
 - Londra Konferansına İstanbul hükümeti temsilcisi **Tevfik Paşa**
 - Kapitülasyonların ilk kaldırılmasını kabul eden **Rusya**
 - **Başkomutanlık Kanunu** Sakarya savaşı öncesi çıkarıldı.
-
- 657 Sayılı Kanun İle İlgili Diğer Yazılar
 - [Devlet Memurlarının Yetiştirilmesi](#)
 - [Memurların Sosyal Hakları \(Ölüm – Cenaze – Aile Yardımı\)](#)
 - [Mali Hükümler Tazminatlar Aylıklar](#)
 - [Memurun Görevden uzaklaştırılması, Özlük Dosyası](#)
 - [Memurların Disiplin Amiri, Cezalar, Savunma Hakkı](#)
 - [Memurluğun Sona Ermesi, İzinler](#)
 - [Memurların Yer Değiştirmesi](#)
 - [Asli İstisnai Memurluklara Atanma, Derece Kademeler](#)
 - [Devlet Memurluğuna Alınma Şartları](#)
 - [Devlet Memurları Sınıflandırma](#)
 - [657 Kapsamı, Amaçları, Temel İlkeler, İstihdam Şekilleri](#)